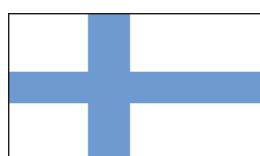


# Den Nordiska Begravningsbyråbranschen som samhällsresurs



Januari 2015

Ett komplement till de nationella beredskapsplanerna  
inom begravningsbyråbranschen

## Telefonnummer till Begravningsbyråbranschen i Norden

Sverige:	Sveriges Begravningsbyråers Förbund FONUS	020/210 210 0771/87 00 87
Norge:	Virke Gravferd	+47 22541700
Danmark:	Danske Bedemaend	+45 45931411 +45
Finland:	Suomen Hautaustoimistojen Liitto ry Kyllikki Forsius	+35
Island:	Útfararstofa kirkjugardanna	+ 354 821 5133

# Den Nordiska begravningsbyråbranschen som samhällsresurs

## INNEHÅLL

- Innehållsförteckning..... 2
- Förord..... 3
- Branschen som samhällsresurs..... 4
- Nationella och Internationella katastrofer, organisation.....5
- Material..... 6
- Personalinsatser..... 6
- Information och marknadsföring ..... 6
  
- Bilagor:
  - 1 / Smittskyddsrisiker
  - 2/ Beredskapsutskottet

## Förord

### **Den Nordiska begravningsbyråbranschen som samhällsresurs**

Vid extraordinära händelser som katastrofer/stora olyckor av olika slag är det viktigt att samla alla resurser som står tillbuds nationellt och internationellt. Efter genomgång av våra samlade erfarenheter från bland annat tsunamikatastrofen har de nordiska förbunden/företagen i begravningsbyråbranschen sett behovet av ett utvidgat samarbete och erbjuder i samhället berörda organisationer våra gemensamma resurser.

November 2014

För Begravningsbyråbranschen i Norden

Ulf Lernéus

Sveriges Begravningsbyråer Förbund, Sverige

Gunnar Hammersmark

Virke Gravferd, Norge

Axel Jørgensen

Danske Bedemænd, Danmark

Kyllikki Forsius

Suomen Hautaustoimistojen Liitto ry, Finland

Elín Sigrún Jónsdóttir

Útfararstofa kirkjugardanna, Island

Mikael Åbom

Fonus i Sverige och Norge

## Begravningsbyråbranschen som resurs

Branschens erfarenhet och kompetens grundar sig på att vi varje år ansvarar för omhändertagandet av drygt 225 000 avlidna i Norden. De flesta dödsfall sker på sjukvårdsinrättning, men cirka 15 procent dör en sk. våldsam död genom exempelvis olyckor, självmord och mord. Vid dessa tillfällen har personalen på begravningsbyrån en central roll att ta hand om såväl den avlidne som anhöriga.

Erfarenhet från vårt praktiska arbete kompletteras kontinuerligt med utbildning i bland annat psykologi, samtalsteknik, sorgens olika faser och debriefing. Branschen har fastställda etiska regler och *samtlig personal har skrivit under avtal om tystnadsplikt som gäller livet ut.*

En del av branschutbildningen avser kunskap om olika trossamfund, kulturer och deras synsätt på död och begravning.

Etik, estetik och etikett är tre viktiga grundstenar i allt vårt arbete.

## Våra resurser vid katastrofsituationer

### 1 / Värdefull kompetens och erfarenhet att ta hand om drabbade anhöriga/familjer

- Daglig kontakt och kontinuerlig utbildning i att hantera de behov och yttringar som sorgen kan ta och erfarenhet av människor i kris
- Kunskap för att kunna besvara de "första" svåra frågorna
- Kunskap om utlandstransporter, lagar och förordningar inom Norden samt praktiska, familjejuridiska och ekonomiska frågor som uppkommer i samband med dödsfall och begravning
- Bred kunskap om olika livsåskådningar på ett neutralt sätt

### 2/ Stor kapacitet vad gäller det personella och tekniska resurser

- Ett nordiskt nätverk av byråer med representation på varje större ort.
- Stort nätverk inom branschen vilket möjliggör stor kapacitet och kunskap i förekommande logistikfrågor, det vill säga transporter, förvaringsplatser och bisättningsrum. Begravningsbyråbranschen förfogar över 2 100 begravningsbilar avsedda för ändamålet.
- Tillhandahållande av material såsom bårar, bodybags, kistor (trä och zink), utvändiga kistpåsar och hygienmaterial.

## **Begravningsbyråbranschen är en resurs för samhället vid nationella och internationella katastrofer samt extraordinära händelser**

### **Nationellt**

Nationella katastrofer eller stora olyckor på respektive nordiskt lands territorium eller därtill direkt angränsande havsområden (räddningsinsatser för dessa regleras av bi/multilaterala avtal). De avlidna kan vara såväl nordiska som utländska medborgare.

### **Internationellt**

Internationella katastrofer eller stora olyckor på främmande territorium eller därtill direkt angränsande havsområden. De nordiska länderna har inte huvudansvaret för räddningsinsatsen, utan får begäran om alternativt erbjuder hjälp. De avlidna utgör, för vår del, huvudsakligen nordiska medborgare, men kan även, som solidarisk hjälpinsats, omfatta övriga utländska medborgare på begäran av till exempel EU eller FN.

### **Extraordinär händelse**

En extraordinär händelse är en händelse som avviker från det normala och innebär en allvarlig störning eller en överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga funktioner. En extraordinär händelse såsom natur- tekniska- avsiktliga och biologiska katastrofer kräver särskilt brådskande insatser.

### **Organisation**

Vi ställer våra personella resurser med erfarenhet och kunskap till myndigheters och därmed samhällets förfogande.

Vi erbjuder

- En person i varje land, som kan kontaktas dygnet runt och som inleder arbetet genom att larma de resurser som erfordras.  
Därefter upprättas ledningsgrupp i det land eller länder där man anser det nödvändigt.

Till den nationella ledningsgruppen, står hela den nordiska branschens resurser till förfogande.

Vid behov av resurser från den nordiska begravningsbyråbranschen så är också SOS International behjälpliga att förmedla detta.

## **Material**

Allt behov av material svarar samtliga nordiska leverantörer för, såsom kistor, zinkkistor, bodybags, kistpåsar, flygemballage och hygienartiklar etc. Vid katastrofsituation är det det ansvarig i varje land som har kontakten med leverantörerna.

## **Personalinsatser**

Branschen är behjälplig med personalinsatser där vi kan fylla ett behov. Innan personal sändes iväg har respektive företag/branschorganisation ansvar för att personen har de vaccinationer som krävs, likaså skall försäkringsskyddet för personalen kontrolleras innan avfärd. Vid hemkomsten ansvarar branschorganisation/företag att berörd personal får det stöd och den hjälp de behöver.

Varje person undertecknar ett kontrakt innan avfärd att film, foto, ljudupptagningar ej får publiceras eller användas för egen vinning i kommersiellt syfte.

## **Information och marknadsföring**

Att visa respekt och hänsyn är två viktiga ord i hela vårt arbete och än tydligare blir dessa då många människor blir drabbade.

Vid en katastrof kan en gemensam anpassad sida länkas på startsidan på respektive organisations hemsida innehållande information såsom t.ex pressmeddelanden, aktuella telefonnummer till Utrikesdepartementet och berörda myndigheter, försäkringsbolag och krisgrupper.

## Bilaga 1

### SMITTSKYDDSRISKER VID HANTERING AV AVLIDNA

Smittorisker från avlidna är generellt liten, men vid ebola epidemin 2014 konstaterades det att smittorisken fanns kvar upp till tre veckor efter dödsfallet. Vid större olyckor och katastrofer är det omöjligt att utröna detta utan en medicinsk bedömning. Därför skall all hantering av avlidna ske som om smittorisk alltid finns.

#### **Rekommenderad smittskyddsutrustning:**

- Handskar används vid all kontakt med den avlidne.
- Vid arbete som innebär stänk av kroppsvätskor används även glasögon och munskydd alternativt visir.
- Om skoskydd eller stövlar används bör man tänka på handhygien när skoskydden tas av.
- Skyddsrock eller overall

Ovan rekommenderad smittskyddsutrustning gäller även vid hantering av ägodelar.

## Bilaga 2

### **Beredskapsutskott För den Nordiska Begravningsbyråbranschen**

Beredskapsutskottet Begravningsbyråbranschen i Norden 2014–2015  
Sverige: Ulf Lernéus, Norge: Gunnar Hammersmark Danmark: Axel Jørgensen

Beredskapsutskottet väljs varje år i augusti–september

Beredskapsutskottet väljs varje år i augusti–september vid Nordiskt Forums årskonferens. Utskottet skall bestå av minst 3 och högst 5 personer och skall sammanträda minst en gång per år.